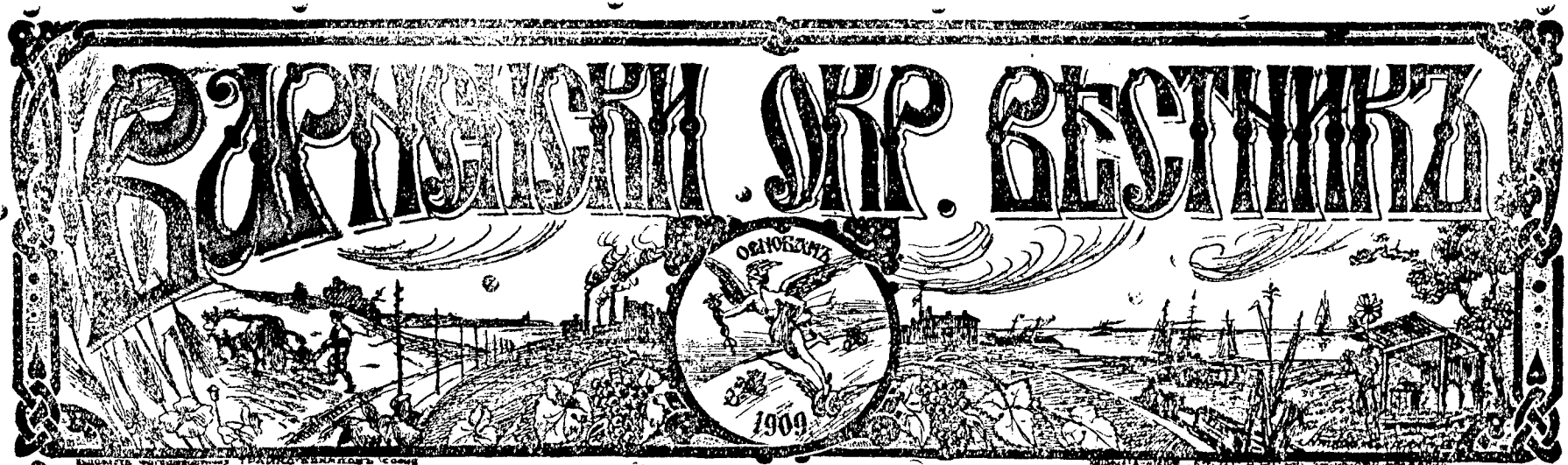

Journal departemental de Varna

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ОКРЪЖНА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ.

Год. абонаментъ: за общини 200 лева
за учил. н-ва 100

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

— Телефони: № № 28 и 502 —

Такси: за обявления на кв. см. 1 л. в.

Нѣколко правила за хранене на бубитѣ

Упорството му се сломи

(Действителна случка)

1. Листътъ се бере съ чисти ръце и се поставя въ чисти сждове прѣдпочитателно кошове а не човали, като при пълненето не се натъпква за да не се мачка.

2. Листъ да бѣде чистъ и отъ здрави черници. Произходящия отъ мочурливи мѣста листъ е много воденъ и преди употреблението му трѣбва да позавѣхне, а изложениятъ на праховетъ край пѣтищата черници се използватъ само следъ измиването имъ отъ нѣкой силенъ дъждъ.

3. При лошо време, или изгледи за дъждъ трѣбва да се запасяваме съ достатъчно листъ, който да се държи на хладно и провѣтриво мѣсто до употреблението му и ако сме били принудени да употребимъ мокръ листъ трѣбва предварително да го поставимъ на провѣтриво мѣсто и на тънки пластове за да му се изцедятъ капкитъ и позавѣхне.

4. Брането на листа трѣбва да става сутринъ следъ вдигането на росата и вечеръ. Брането въ най-горѣшнитъ часове на деня (11 — 3 часа) да се избѣгва понеже подобенъ листъ се лесно запарва.

5. Температурата на листа трѣбва да бѣде сжщата каквато има помѣщението въ бубарницата за което трѣбва най-малко половинъ часъ преди да се употребѣи листа да се внесе въ бубарницата. Но това не не значи, че листа трѣбва да бѣде складирана тамъ и за цѣлия денъ. Подобно държане насища въздуха съ вредна влага и го разваля.

6. При брането листа се поставя направо въ кошетѣ, но не и да сваля по земята и послѣ събира; съ това той се излага на замърсяване и зараза отъ каква и да е болести на бубитѣ.

7. Въ първитъ възрасти (1 до 3) челюститъ на бубичкитъ сж нежни и мжно могатъ да разкъсватъ по едрия и надебелелъ листъ. Затова се налага презъ тия възрасти листа да бѣде по млядъ а освенъ това да се нарѣзва съ чисти ножици отначало на дребни, а послѣ и на по едри парчета.

8. Храненето да става равномѣрно и въ опредѣлени часове най-удобно 4 пѣти въ първата и втора възраст, 5 пѣти въ III, 6 въ IV и непрестанно отъ 4 часа сутринъ до 11 часа вечеръ — въ последната възраст, когато е най-опасно да бждатъ оставени бубитѣ безъ листъ. Всѣко тѣхно заглавяване се отразява много злѣ върху качеството

на пашкитѣ.

9. Много вредно е да се натрупва листи въ по голѣмо количество върху бубитѣ за да иматъ по дълго време да ядатъ та стопанина да отиде да си гледа другата работа и да избѣгне нѣколко кратното посипване. Сжщо така е вредно листа да бѣде неравномѣрно посипанъ — нѣкъде по рѣдко а нѣкъде по гъсто. Съ това се предизвиква едно неравномѣрно натрупване на самитъ буби и не правилното имъ развитие.

10. Пушекъ отъ огънь и отъ цигари, прахъ отъ метене, силна свѣтлина и влага, спане на хора въ сжщата стая шумъ, разтърсване и пр. сж много вредни за правилното развитие на бубитѣ, вследствие на което трѣбва да се избѣгватъ.

11. Температурата въ помѣщението на бубитѣ трѣбва да бѣде постоянна съ постепенно намаляване при всѣка възраст, а именно 25 — 24 при I възраст, 24 — 23 при втора и така постепенно до като се слѣзе на 20 — 18 при последната възраст — завиването.

12. При около 100 куб метра въздушно пространство което трѣбва да има помѣщението въ което се хранятъ буби стъ една унция бубено семе, при първата и втора възраст може да се мине и безъ специални провѣтривания но при последующитъ възрасти се налага повѣтриване на три пѣти, а при последната почти непрестанно, но по начинъ да не се излагатъ бубитѣ на течение или внезапно охлаждане, което се отразява твърде погубно за живота имъ, правилното имъ развитие.

Е. Балтаджиевъ.

Поздравителни телеграми

Андронъ Ивановъ
зам. Председателя Окръжната
Постоянната Комисия
Двореца София 644 27 18/5 22-30
Благодаря сърдечно Вамъ и на населението отъ окръга за любезнитъ поздравѣ и пожелания по случай имения ми денъ.

ЦАРЬТЪ.

София — Двореца
Негово Величество
Поднасяме на Ваше Величество поздравитѣ на населението отъ окръга и нашитъ, по случай Тезоимения Ви денъ и молитствуваме за щастливото Ви царуване.

зам. Пред. Окръжната
Постоянна Комисия:
(п) А Ивановъ

Дѣдо стоянъ Иконома бѣше единъ отъ първитъ земледѣлци въ селото. Не че нѣмаше други съ повече земя отъ него — имаше, но той така майсторски си нареждаше работитѣ, че всички му се чудеа. Като че ли предвиждаше коя година кога точно да хвърли сѣмето въ земята. И действително, за други Богъ далъ не далъ, за него винаги имаше пълни хамбари. Сурвакаритѣ на нова година се надпреварваха кой по-напредъ да сурувака воловете му — толковъ си бѣше спечелилъ име на кадемлия човѣкъ.

Той даже се смѣташе неуязвимъ и отъ градушката, каквато Богъ често пращаше надъ селото му. Кой знае какъ така се случаше, но неговитъ ниви или бѣха на противоположна на градушката страна, или ако сжщата ги докоснеше, загубитѣ биваха съвсемъ слаби.

— Кѣсметлия човѣкъ си бе, дѣдо Стояне. Ни суша те гори, ни вода те дави, ни градъ те бие, му думаша нѣкои.

Това още повече даваше куражъ на дѣда Стояна и той се възгордя. И възгордя се така, че бѣше станалъ непримиримъ противникъ на застраховката противъ градушка.

— Менъ не ме бие градъ — не ми трѣбва никаква застраховка, отвърна той единъ денъ на секр.-бирника, който го увещаваше за това.

— Не правишъ добре дѣдо Стояне не знаешъ кога ще те сполети злото, защото Богъ забавя, ала никога не забравя, му казваше убедително секр.-бирника.

На 5 май секр.-бирникътъ сключи последнитъ застраховки, веднага изпрати книжата въ застрахователното учреждение и повече не се занима съ дѣдо Стояна.

* * *

Оттогазъ минаха много дни на веселие и радостъ. Животътъ въ село буйно кипеше, изпълненъ съ глъчъ и безгриженъ детски смѣхъ. Подъ палашитъ лжи на слънцето полята бавно жълтѣеха. Възседналъ на сивата кобилка, дѣдо Стоянъ често обикаляше нивитѣ — златокласитъ ниви и имъ се радваше до сълзи. Той самодоволно засукуваше мустакъ предъ мисълта, че хамбаря не ще може да побере всичкото жито.

Наближи жътва. Заскърцаха точила, зачукаха чукове и тесли. Всѣки бързаше да бѣде готовъ за великия денъ на жътвата. Дѣдо Сто-

янъ бѣше единъ отъ първитъ, както всѣкога. Той разпореди да бждатъ приготвени въ редъ сърпове, паламарки, бжкли за вода, а самъ реши да заобиколи за последенъ пѣтъ нивитѣ и опредѣли първиятъ жътвенъ день. Искаше му се поне още веднѣжъ преди жътва да се полубува на жълто-гривнитъ ниви да подиша свежия полски въздухъ, напоенъ съ уханията на цѣлѣята. Полето свързваше неговото детство съ старческитъ му дни и то бѣше за него всичко. Той не можеше да си представи какъ би живѣлъ безъ това дивно хубаво поле, безъ нивитѣ, цѣлѣята птичкитъ, овчарскиятъ кавалъ, китнитъ сѣнки на дърветата, безгрижниятъ смѣхъ на младитѣ жетварки.

Унесенъ така въ сладка забрава той скоро се намѣри всрѣдъ нивитѣ. Неговия опитенъ погледъ веднага му подсказа, че ечемикътъ е готовъ за жътва и трѣбва да се бърза. Житото можеше да потърпи още малко.

Съ изпълнена отъ радостъ душа той бързо се върна въ село, слѣзе отъ кобилката, гордо подаде юлара на слугата и се заизкачва по високата стълба на кжщата.

Една малка случка обаче, дойде да помрачи душата му. Още при второто стѣпало на стълбата той се потхлъзна, като никога презъ живота си и щѣше да падне по очи.

— Не е на хубаво, си каза дѣдо Стоянъ. Ще има нѣщо да се случи.

Той бавно се изкачи горе и легна да си почине, както всѣкога.

Денътъ бѣше нетърпимо горещъ, а въздухътъ наситенъ съ водни пари и тежко се дишаше. Земята приличаше на запалена пещъ. Всичко живо търсѣше благодатната закрила на сѣнката.

Не мина много време отъ случката и отъ западъ по небето заизкачаха малки, черни облачета. Слѣдъ тѣхъ бързо се издигаха други сиво-бѣли, космати облаци и за мигъ обсапаха цѣлото небе. Свѣткавици и нечувани трѣсци прорезваха въздуха. Нѣкакъвъ страшенъ шумъ и тжпо буботене непрекъснато изпълваха атмосферата. Полето, пѣтищата, мегданитѣ, дворищата — всичко опустя. Западаха едри капки дъждъ, примѣсенъ съ градъ, а слѣдъ тѣхъ злоеща ледена вихрушка даде сгнала на опустошението.

За нѣколко минути само всичко

беше свършено. Като че сжщинска-га смърт премина надъ селото. . .

И ето, гордият преди дѣдо Стоянь, блѣдъ като платно и треперящъ като малко изоставено сираче, възседна сивата кобилка и зашемаденъ до лудостъ се отправи за полето. Тамъ не намѣри нищо. Тамъ всичко бѣше затѣпкано въ земята — и ниви, радости и надежди. . .

Сълзи изпълниха очитѣ на дѣда Стояна и той заплака като малко, безпомощно дете.

Той се върна бързо въ селото и съкрушенъ отъ мъжа отвори вратата на общината.

— Късно е вече, дѣдо Стояне, късно, го посрѣщна секр.-бирника.

— Не, писаре, не, съ задавенъ гласъ простена той, ами дойдохъ да ми направишъ смѣтка какво щѣхъ да платя за застраховката и какво обезщетение бихъ получилъ сега.

Селото спадаше къмъ IV градобененъ класъ и смѣтката дѣдо Стояна беше следната:

1. за 40 дек. ечмикъ, овесъ и царевица $\times 400$ лв. доходъ = 16,000 лв. застрахована сума, премията е

368 лв., а обезщетението при 100% загуба = 14,080 лв.;

2. за 50 дек. жито $\times 500$ лв. = 25,000 лв., премия — 575 лв. а обезщетение при 100% загуба = 22,000 лв.;

3. за 6 дек. лозе $\times 2000$ лв. = 12,000 лв., премия — 900 лв., а обезщетение при 100% загуба = 10,560 лева.

Общата премия, която дѣдо Стоянь би платилъ за 90 дек. жито, ечмикъ, овесъ и царевица и 6 дек. лозе възлизаше на 1843 лв., срещу която би получилъ 46640 лв., обезщетение или около 35 пжги повече отъ премията

— Възгордахъ се азъ, писаре. Богъ забавя, ала не забравя, въздъхна дѣдо Стоянь и поръча на секр.-бирника още отъ сега да го има предъ видъ за идущата година за застраховка

На другия день той замина въ града да търси пари подъ лихва, защото трѣбваше да набави семе и храна.

П. И. ПОПОВЪ

Съюзъ за повдигане

селото

№ 188

София, 22 януарий 1930 г.

Адресъ: Соф. Подв. Землед. Катедра

До Господа Кметовѣтъ на селскитѣ общини въ окръга

П. Г.

Войнитѣ съ всички тѣхни политически и стопански послѣствия поставиха нашата страна на голѣми изпитания и разстроиха напълно нейното стопанство. Днесъ ние преживяваме една небивала криза, която застрашава устоитѣ на страната. Изходътъ отъ това положение лежи главно въ всестранното повдигане на нашето село, което е останало много назадъ.

Чувствувайки добре всичко това, 33 културни, професионални и научни организации си подадоха ръка за задружна работа въ селото, като образуваха „Съюзъ за повдигане селото“.

Вѣрваме, че и Вие сте убедени, че бждащето на страната ни лежи въ културното и стопанско повдигане на селото. Затова се обръщаме къмъ Васъ съ надежда, че Вие отъ Ваша страна ще направитѣ всичко по силитѣ си за пресъществяването дѣлото на Съюза, което е дѣло и на Вашата собствена организация. Първата стѣпка въ това направление е да се обмисли и основе заедно съ представители на останалитѣ организации и мѣстни служби околийски комитетъ за повдигане на селото.

За успѣха на този комитетъ, при основаването му ще трѣбва да се има предъ видъ следното:

1. Въ състава на околийския комитетъ желателно е споредъ мѣстнитѣ условия да влѣзатъ по единъ или двама представители на всѣка организация, безразлично дали тя е членъ на Съюза или не и по единъ представителъ на всички околийски служби.

2. Въ околийскитѣ комитети трѣбва да се привлекатъ на всѣка цена и всички ония авторитетни и деятелни мѣстни граждани, които биха били полезни съ нѣщо на това дѣло.

3. Тамъ гдето съществуватъ вече стопански или културни комитети съ подобни задачи, желателно е да се избѣгне образуването на новъ комитетъ, като сжщевременно се положатъ всички усилия да се реорганизира съществуващия въ духа на Съюза и точка I-ва и 2-ра отъ настоящето.

4. Околийскитѣ комитети взематъ инициативата за образуване на селски комитети въ всѣко село на околията, като се обърне особено внимание на читалищата и кооперациитѣ. Селскитѣ комитети трѣбва да обединятъ цѣлата мѣстна интелигенция и побудни стопани.

5. Околийскитѣ комитети насочватъ дейността на селскитѣ комитети въ духа на общата програма, обмислятъ и проучватъ нуждитѣ и възможнитѣ мѣроприятия на околията.

6. Селскитѣ комитети иматъ за задача да държатъ буденъ интереса на населението къмъ програмнитѣ цели на Съюза и прилагатъ тия отъ тѣхъ, които при даденитѣ мѣстни условия сж осъществими.

7. Както околийскитѣ така и селскитѣ комитети съ основаването си трѣбва да уредятъ четения и сказки за изяснение значението на Съюза, неговитѣ цели и програма.

Монархия се е развивала свободно въ всѣко отношение, това се показва отъ нейната настояща култура, просвѣта, техника и промишленост. Тя, Чехия може политически да е била ограничавана, но въ просвѣта, техника и индустрия е вървяла наредъ съ просвѣтената Германия и Австрия, нейни най-близки съседи. Сжщото е и съ братския полски народъ. Така щото, снова което издига българина надъ всички, това е неговото извънредно голѣмо постоянство, силна воля за проява въ свѣта, и то при фактически окови—духовни, политически и промишлени. Българина е билъ безправенъ и свързанъ винаги въ оковитѣ на мрака. Плеяда наши горещи патриоти сж се пожертвували за ракъване преди всичко на тия вериги, за да се дойде до мисълта за просвѣта, а по късно и за промишленостъ.

Нека прескочимъ врѣмето (1762 год.) отъ Паисий до освобождението ни отъ турскитѣ окови и се принесемъ въ 1883 година. Паметна е тая 1883 година, поради началото на нашето промишлено и икономическо възраждане при свободна България. Презъ тая година сж създадени редъ закони отъ голѣма важностъ за повдигане на стопанското благосъстояние на България а именно: закона за устройството на Българска Народна Банка (указъ № 100 отъ 1883 год.); законъ за подобрене земледѣлието, лозята по защита отъ филлоксерата, горитѣ, за лозарски училища. На 24-й Априлъ сжщата година се открива първата учебна година на областното земледѣлско училище въ с. Садово и най-после закона за устройството на държавната учебна занаятчийница въ с. Княжево, утвърденъ съ Височайни указъ отъ 9-й юлий 1883 год. № 509. На учебната занаятчийница се възлага „да усъвършенствува занаятитѣ въ България по дърводѣлство и желѣзарство, като приготвя добри и способни майстори по тѣхъ“.

Третото обикновено Народно Събрание предвижда въ бюджета за 1883 год. — 60000 лева за откриване на училището. Занаятчийницата тогава подъ ведомството на Министерството на общитѣ сгради земледѣлието и търговията. Управляющия тогава Министръ

ХРОНИКА

УЧИЛИЩНОТО настоятелство, Църковното настоятелство, учителитѣ и ученицитѣ отъ с. Преселци, Варненско изкрено благодарятъ на жителя отъ сжщото село дѣдо Статъ Димитровъ за дето завеща 30 дек. нива на училището и 30 на църквата.

Допуснати грешки.

Стр. 2 колона I, въ статията „Възраждане на българската техника и индустрия“

Стр. 2 колона I, 4 и 5 редъ: Въздало, да се чете възраждане.

Стр. 2 колона I, 5 и 6 редъ:

„Възраждало“ да се чете „възбуждало“.

Стр. 3-а колона I, 4 и 5 редъ: „Къмъ колоната на човѣшкитѣ творби“ защита, да се чете:

Къмъ колоната на човѣшкитѣ творби стремите, за свобода правда и защита сами въ жертва се принесохте а за единството свето на родината си.

Стр. 3-а колона I, редъ 7: надмигатъ, да се чете: надничатъ.

Стр. 3-а колона II, редъ 5: Палежничъ да се чете: Палежничъ.

Стр. 3-а колона II, редъ 9: Лежници да се чете: Палежници.

Стр. 3-а колона II, редъ 23: Перли да се чете: Перни.

Съ употреблението на триора ние ще имаме всѣкога чисто и сортирано семе, и нивата, засята съ такова семе ще даде чистъ и добъръ посѣвъ, следователно и много по голѣмъ доходъ. Ето защо триорътъ не трѣбва да липсва отъ никое земледѣлско стопанство.

И. ХРИСТОВЪ

инж. механикъ асс.

Възраждане на българската техника и индустрия

(Продължение отъ бр. № 2.)

Излишно е да изброявамъ подобни случаи отъ други промишлени клонове; достатъчно е да си припомнимъ, мъжноститѣ въ занаятитѣ, въ земледѣлскитѣ дребни и едри стопанства, въ тъкачната рзбота за домакинята и много други произведения и потребности е порѣдвано да се приготвятъ на ръка по най примитивенъ начинъ.

Като говоримъ за общото просвѣтно възраждане, трѣбва да припомнимъ, че при всѣко подобно изложение неминуемо се говори за спомагателната сила на еснафството, на занаятитѣ, което показва, че единъ отъ най-важнитѣ фактори за просвѣтното възраждане е билъ еснафа — организирания трудъ за дребно производство т. е. това представлява коренитѣ на дървото, отъ което се берѣтъ смачайшитѣ плодове. И така заедно съ великата епоха за просвѣтното възраждане се прониква и въ промишленото възраждане все чрезъ лжчитѣ на западнитѣ просвѣтни и промишлени центрове приведено отъ нашата млада интелигенция, която е събирала наука и знания въ Русия, Австрия Чехско, Германия, Франция и другаде. Наблюденията на плеяда наши ученолюбци сж добили мѣсто за приложение и у насъ редомъ съ откриване училища за общо образование и такива за изучаване занаяти.

Често чуваме отъ наши сродни славянски народи да говорятъ за своето робство и за ограниченията, които ги претискали, но тѣхната робия е била светла свобода въ сравнение съ горчивата сжда на българския народъ — затворенъ въ своята колиба, заплашенъ, безправенъ и угнетенъ. Това сравнение сме длъжни да направимъ, защото Ч е х и я например, като частъ отъ Австроунгарската

като се изхожда винаги отъ становището, че повдигането на селото трѣбва да бѣде и е възможно само като негово собствено дѣло.

8. Околийскитѣ комитети трѣбва да използватъ най-широко съществуващата преса за пропагандиране на дѣлото на Съюза.

9. Съюза за повдигане на селото е напълно безпартийна организация и затова въ него има мѣсто за всѣки който иска да работи за стопанското и културно повдигане на нашето село.

10. Всички комитети да влѣзатъ веднага въ връзка съ централния комитетъ на Съюза и да го държатъ въ течение за всички по важни свои начинания.

Приложени Ви се изпращатъ устава и програмата на Съюза.

Пожелавайки Ви успѣхъ въ работата и съ надежда да чуемъ за постигнатото отъ Васъ, Ви поздравяваме.

Председателъ: Проф. Д. Мишайковъ

Секретарь: П. Грънчаровъ

Стопански съвети

Условия за получаване отъ млѣкото добро масло.

За да получимъ отъ млѣкото доброкачествено масло, трѣбва да спазваме следнитѣ условия:

1. Добиването на маслото трѣбва да става отъ прѣсно млѣко или отъ прѣсна смѣтана. Бучкането на прѣсно млѣко става много трудно и по-голямъ процентъ масло остава въ бутаницата при бучкане на прѣсно млѣко. Отдѣления каймакъ — смѣтана, съ центрофуга се бучка лесно — бързо и съ малко загуба на масло.

2. Бучкането трѣбва да става най-много при 18° и най-малко при 14° топлина. При по-висока топлина млѣкото се обръща въ пѣна, а при по-ниска маслото не се събира на едри зърна, а остава прѣснато въ бутаницата на ситни, като пѣськъ зърна. Избиването не трѣбва да трае по-вече отъ 30 — 40 минути.

3. Подквасването на млѣкото или каймака улеснява избиването, обаче, подквасването да е слабо. Силно киселото млѣко или каймакъ даватъ кисело масло, което, за да се освободи отъ киселина, трѣбва много продължително да се измива съ чиста студена вода.

4. Следъ избучването маслото трѣбва да се изпере или, както се казва, измачка добре, за да се отдѣли отъ него бутаницата и водата.

То не трѣбва да съдържа по-вече отъ 15% чиста вода. Добре измитото масло може да трае по-дълго време не солено, безъ да се развали.

руския князь Хилковъ е взелъ подъ най-близко и сериозно свое внимание организирането на това заведение и съ окръжно № 2486 отъ 4 юлий 1883 год. съобщава за откриване на училището и приемане ученици. Училището се настанява въ помещенията на бившата въ турско време държавна сукнена фабрика и било предадено на Г. Н. Витановъ членъ на Софийския окр. съветъ, той билъ и първия директоръ на занаятчийницата. Занятията на училището почнали при не толкова подходяща и специална програма на дисциплинитѣ: Законъ Божий, български езикъ, аритметика, отечествоведение, физика, механика практическо геометрия и рисуване. Имало е само двама специалисти а именно Механикъ Ковачевъ Желѣзовъ и Коста Ст. Поповъ столаръ. По късно се назначаватъ Дим. П. Брашляновъ и Антонъ Малхеръ за майстори желѣзари, съ малки подобрения и разширение програмата. По-късно се назначава за директоръ инженеръ Г. Ивановъ същевременно преподавателъ по чертане, устройство на желѣзницитѣ и материаловедение. Покойния Спасъ Вацовъ бивши директоръ на Центр. Метар. Станция билъ също учителъ по нѣкой предмети. Това продължава до 1885 — 1886 год.

Сръбско-българската война спира дейността на училището за 6—7 месеца и почва наново при новъ Директоръ — Брадиновъ. Въ септемврий 1886 г. се назначава първия съ специално висше образование директоръ на училището г-нъ Василь Атанасовъ свършилъ висше училище по химия въ Чехия. Съ неговото идване се назначаватъ по вещи майстори и специалисти—Максъ Верихъ, Карлъ Милде, Антонъ Малхеръ, Маринъ, Стателовъ и Майсторъ Ходина. Училището се засилва бързо, програмата се разширява съ грънчарско отдѣление и съ леарна за метали, шлосарна и ковачница. Подъ ръководството на енергичния и съ твърда воля директоръ Василь Атанасовъ училището приема вече видъ на едно техническо училище и презъ 1887г. дава първото си изложение отъ изработени предмети посетено отъ токущо сгъплия набѣлг. престолъ тогава князь Фердинандъ I*).

*) Тая малка подробностъ даваме за да се види какво е било началото на това първо техн. учебно дѣло. Между изработените предмети е имало: една модель парна машинка каса за пари, разни изработки за строителна работа, мобили отлично полирани и изработени.

Дирекция на Народното Здраве

Отдѣлъ Администр. и за Обществ. Хигиена

№ 7838-I 15.V. 1930 год.

София

До окръжнитѣ Управители, председателитѣ на окръжнитѣ

Постоянни комисии

Варна

К о п и е: Окръж. Лѣкари.

Лѣкуването и гледането на болни въ общественитѣ лѣчебни заведения, споредъ Закона за Народното Здраве, се урежда по следния начинъ:

1. Лѣкуватъ се безплатно:

а) болнитѣ отъ остри заразни болести съ задължително уединение (чл. чл. 189, 112 и 113) и всички венерично — болни (чл. 161) щомъ заявятъ, че сж бѣдни; б) болнитѣ отъ туберкулоза, щомъ представляватъ опасностъ за околнитѣ и бждатъ уединени отъ санитарната властъ (чл. 146); в) всички — бѣдно — неизлѣчими психично (чл. 191).

2. За бѣдно — болнитѣ отъ всички други обикновенни болести и страдания такситѣ за лекуване се плащатъ отъ общинитѣ, които сж издали свидетелство за бѣдностъ (чл. 188 ал. 3)

Тѣзи такси, изчислени за всички лѣчебни заведения въ страната и за всички общини, възлизатъ срѣдно годишно на около 20 мил. лева.

За посрещане на този новъ за нашитѣ общини разходъ държавата отстъпи на последнитѣ половината отъ данакъ сгради — около 75 мил. лева.

Неоправданъ е следователно повикътъ, че общинитѣ се обременявали съ значителни разходи за издръжка на своитѣ бѣдно болни безъ да имъ се създаде съответенъ приходъ; безпредметенъ е и страхътъ у общинскитѣ съвети, че не ще иматъ възможностъ да се издѣлжатъ спрѣмо държавата за своитѣ бѣдно — болни, а отъ тукъ неоправданъ е отказътъ или ограничението да се издаватъ на нуждающитѣ се бѣдно — болни свидетелства за бѣдностъ.

Ето защо, въ допълнение на Наредба № 30198 отъ 24. XII. 1929 год. отъ II. точка 3 буква „м“ (Известията на Дирекцията бр. 57 отъ 25.I. 1930 г.), умолявате се да вземете мѣрки въ всички общински бюджети да бждатъ вписани съответнитѣ суми за лѣкуване на бѣдно — болнитѣ, смѣтайки приблизително 5 — 10 лв. на глава население — като страдащитѣ бждатъ и своевременно снабдявани съ свидетелство за безплатно лѣкуване въ болницитѣ.

Председателъ на министерския съветъ министръ на вътрешнитѣ работи и Народното Здраве: (п.) А. Ляпчевъ

Главенъ Директоръ: Кесяковъ

Началникъ отдѣление: не се чете

Паралелно съ Княжевската, занаятчийница въ Южна България тоже се работеше за промишленната просвѣта така презъ 1884 год. се основа въ Ст. Загора I-ий Окр. желѣзарски курсъ подъ ръководството на г-нъ Маринъ Стателовъ училъ Желѣзарство и Техника въ Русия.

Тоя курсъ биде закритъ по причина на сръбско-бълг. война и и съединението на Северна и Южна България а ученицитѣ на брой около 10 души бидоха приети за редовни ученици въ княжевската държавна учебна занаятчийница, гдѣто завършиха учението си презъ 1890 год.

Свършилши отъ I и II випускъ на училището бѣха изпратени тогава на специална подготовка за машинисти и машинни шлосери въ Виена — работилницата на Държавнитѣ Желѣзници. Тия първи работници специалисти поеа по после разни длѣжности по новооткритата Ж. П. Линия Царибродъ — София — Вакарелъ.

Макаръ и подобрена Държ. Учебна Занаятчийница беше още слаба за по специални Технически особено машинни изработки. Лекриницата беше малка съ една гърнена пещъ, въ която мъчно можеше де се стопява чугунъ. По късно се дадоха средства и подобрение, така щото кждѣ 1890 г. до 1895 година и м а ш е в е ч е възможностъ за изработване нѣкой мпшинни части, поправки, землордния децимали, строително желѣзарство, мобили, каси за пари и пр.*).

Грънчарството подъ ръководството на учителя Керамикъ Корбелъ който се отдаде най-прилежно за пробване глинитѣ, глазуритѣ и пр. По късно това отдѣление биде примѣстено кждѣ 1889 г. въ Трънъ заради глината, която тамъ изгаря. Почти едновременно съ грънчарното отдѣление сж били премѣстени и други отдѣления именно: дърводелното въ Русе а желѣзарното въ Самоковъ. Това размѣстване е станало презъ времето на покойния Министръ Григоръ Начевичъ по настояване на нѣкой нар. представители, заблудени въ понятието за обработване желѣзо и добиване желѣзо.

*) 1895 — 6 год. за управителъ на желѣз. отоѣление е билъ г-нъ Ив. Бурджевъ свършилъ Техн. Науки въ Държ. Пром. Академия — Хемницъ — Саксония,

Върховна Сметна Палата
№ 3404 25.IV. 1930 год.
София

Преписъ
Вх. № 8402 отъ 26.IV. 1930 г.
До господина Министра на
Земледелието и Дър. имоти.
Отдѣление Ветеринарно
До господина Министра на
Вжтреш. Раб. и Народ. Здраве.
До Окржж. Смет. Палати
Решение № 298

Върховната Сметна Палата. общо събрание на отдѣленията ѝ въ заседанието си отъ 24 Априль 1930 год., се занима съ въпроса, предметъ на писмо № 1136 отъ 3.II. 1930 г. на Министра на земледелието и Държавнитѣ имоти, относно възнаграждението плащано отъ общинитѣ на ветеринарнитѣ лѣкари и фелшери, за завеждане общинската ветеринарна служба, по който въпросъ Палатата се е произнесла съ решение № 643 отъ 7.XI. 1929 год.

Върховната сметна палата като взе предвидъ, че съгласно съ чл. чл. 45 и 47 отъ закона за санитарно ветеринарна служба въ всѣка градска или селска община съ повече отъ 5000 жители, се назначава най-малко 1 ветеринаренъ лѣкаръ и нуждното число фелшери и помощенъ ветеринаренъ технически персоналъ, а ако тия общини нѣматъ общински ветеринаренъ лѣкаръ, ветеринарната имъ служба се завежда отъ държавни ветеринаренъ лѣкаръ, срещу месечно възнаграждение отъ общината, въ размѣръ на-малко на $\frac{1}{3}$ отъ месечната му заплата съ добавъчно възнаграждение. Следователно, общини съ повече отъ 5000 жители, сж задължени да иматъ свой ветеринаренъ лѣкаръ, поради това, че длъжността предвидена въ бюджета имъ не е заета, да възлагатъ изпълнението на ветеринарната служба на държавния или окръжния лѣкаръ, който има мѣстослужението си въ общината срещу месечно възнаграждение по опредѣления въ закона размѣръ, което възнаграждение да се взиме отъ кредита за заплата. За целта, всѣка община, която е при условията на чл. 45, следва да предвижда въ бюджета си длъжността ветеринаренъ лѣкаръ и кредитъ по бюджета за заплата. Ако длъжността бѣде незаета, то общинския съветъ може да възложи на държавния или окръжния ветеринаренъ лѣкаръ, който има седалището си въ общината, да изпълнява общинската служба, въ какъвто случай има право на възнаграждение, съгласно чл. 47 отъ закона за санитарно — ветеринарната служба.

Общини съ по малко отъ 5000 жители не сж задължени по закона да иматъ свой ветеринаренъ лѣкаръ, обаче и тѣ могатъ да възлагатъ на държавния или окръжния ветеринаренъ лѣкаръ, който има седалището си въ общината, да завежда ветеринарната имъ служба, срещу предвиденото по бюджета възнаграждение, което опредѣля общинския съветъ, по силата на чл. 3 отъ закона за надзора върху съестнитѣ продукти отъ животински произходъ. Сжщото могатъ да сторятъ и ония общини, които въпреки, че иматъ по вече отъ 5000 жители не сж предвидили въ бюджета си длъжността общински ветеринаренъ лѣкаръ, който има седалището си въ общината да изпълнява ветеринарната служба, срещу което да му се плаща предвидено въ бюджета възнаграждение, като намира основание само въ чл. 3 отъ закона за надзора върху съестнитѣ продукти отъ животински произходъ.

За да иматъ лѣкаритѣ право на възнаграждение за завеждане на общинската ветеринарна служба, необходимо е да иматъ седалище въ общината, чиято служба завеждатъ. Противното би значело, лѣкаря да получава отъ нѣколко общини възнаграждение, безъ да е въ състояние да изпълнява службата въ всички общини.

Споредъ чл. 47 отъ закона за санитарно — ветеринарна служба, общинитѣ, на които длъжността ветеринаренъ лѣкаръ е вакантна, възлагатъ завеждането на ветеринарната служба на държавния ветеринаренъ лѣкаръ. Въ тоя членъ не се посочватъ ветеринарнитѣ лѣкари на окръжнитѣ постояннитѣ комисии, както и държ. и окръжни ветеринарни фелшери. По начало ветеринаренъ фелдшери не може да завежда ветеринарна служба на общината. Но тѣ могатъ да упражняватъ контрола, предвиденъ въ чл. 3 отъ закона за надзора върху съестнитѣ продукти отъ животински произходъ и чл. чл. 232 и 233 отъ закона за санитарно — ветеринарната служба.

Ето защо, ветеринарнитѣ лѣкари, които сж на служба при окръжнитѣ постоянни комисии, ако общинитѣ въ които иматъ седалищата си, имъ възлагатъ общинската ветеринарна служба, ще могатъ да я завеждатъ, въ какъвто случай тѣ могатъ да получатъ възнаграждение само въ основа на чл. 3 отъ закона за надзора върху съестнитѣ продукти отъ животински произходъ. Общинитѣ при горнитѣ условия, ще могатъ да даватъ възнаграждение на държавнитѣ и окръжни ветеринарни фелдшери, за упражняване отъ тѣхъ контролъ, възъ основа на чл. 3 отъ цитирания законъ,

Р е ш и:

Допълня решението си № 643 отъ 7.XI. 1929 г. така:
Ветеринарнитѣ лѣкари и фелшери на държавна или окръжна служба иматъ право на възнаграждение отъ общинитѣ, въ които сж тѣхнитѣ седалища, за завеждането на са-

нитарно — ветеринарната имъ служба и извършването на санитарно — ветеринарния контролъ.

Настоящото решение да се съобщи и на Министра на Вжтрешни тѣ Работи и Народно Здраве за разпореждане и на окръжнитѣ сметни палати за сведение и изпълнение.

За председателъ: (п) Харалампиевъ
Секретаръ: (п) Б. Шалварджиевъ
До г. г. Окржжнитѣ Управители
въ Царството

На градскитѣ и селски общини въ окръга Ви, за сведение и изпълнение. № 5623.

София, 28.IV. 1930 год

Главенъ Секретаръ: (п) И. Расукановъ
Н-къ на Отдѣление: (п) Хр. Милковъ

В ъ р н о,

Подначалникъ на Отдѣлението (п) Ржтковъ

В ъ р н о,

При Варненското Окржжно Управление,

Секретаръ: Ив. Хр. Дучевъ

До господина Председателя на
Окржжната Постояната Комисия
Т у к ъ

Вх. № 2084 9.V. 1930 год.

З а с в е д е н и е.

№ 2700 гр. Варна, 8 май 1930 година

Окр. Управителъ: Б. Кисовъ

Секретаръ: Ив. Хр. Дучевъ

Вар. Окр. Пост. Комисия
№ 1738 Варна, 16.v. 930 г.

Окржжно

До г. г. Общин. кметове, председателитѣ на училинитѣ настоятелства, кредитни-коперации и читалищата въ Варнен. окръгъ.

Поканваме г. г. общинскитѣ кметове, председателитѣ на училищнитѣ настоятелства, кредитнитѣ коперации въ окръга най-късно до изтичане на бюджетното упражнение, да издължатъ предъ Постоянната комисия абонамента за окр. в-къ за 1929/930 финансова година, иначе комисията ще има това предвидъ при произвеждане ревизии на общ. и училищни каси.

за Председателъ: А. Ивановъ
Зам. окр. бирникъ: Д. Вълкановъ

Ени-кьойско училищно настоятелство

О б я в л е н и е № 22

Ени-кой, 14 май 1930 г.

На 11-день отъ публикуването настоящето обявление въ Варненски окр. вестникъ отъ 3 до 5 часа следъ обѣдъ въ помѣщението на първоначалното училище ще се произведе търгъ съ явно надаване съ срокъ една година (до 30.IX. т. г.) тревата на следнитѣ училищни ливади:

1. Ливада въ мѣстн. „Гьолжукъ“ отъ 8 декара.

2. Ливада въ мѣстн. „Скълкъ“ отъ около 50 декара.

Първоначалната цена за първата е 500 лв., а втората 1000 лева.

За участие въ търга се изискватъ 100% залогъ върху първоначалната оценка и документи съгласно закона за Б. О. П.

Разноснитѣ за публикацията и гербовия сборъ сж за сметка на наемателитѣ. Отъ Настоятелството.

Белевско (Гебедженско) селско общинско управление

О б я в л е н и е № 1282

с. Белево, 16 май 1930 година.

Белевското селско общинско управление, Варнен. околия обявява на интересующитѣ се, че на 11-тия день отъ публикуване настоящето въ Вар. окр. вестникъ, ще се произведе въ канцеларията на сжщото търгъ съ явно надаване, за отдаване експлоатация на общинския приходъ (общ. налогъ) 20% върху продадената стойностъ на рибата на рибната борса въ с. Белево. Първоначална оценка на предприятието е 8000 лева. Искане за залогъ 100% отъ първоначалната цена. Закона за Б. О. и П. е задължителенъ, всички разноски по публикацията, гербъ и др. сж за сметка на предприемача.

Отъ Кметството.

Доуджанско училищно настоятелство

О б я в л е н и е № 27

с. Доуджа, 10 май 1930 год.

Обявяваме на интересующитѣ се, че на 16 юний т. г. отъ 2 — 4 часа следъ обѣдъ въ канцеларията на училището ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ училищнитѣ ливади въ мѣстността „Брѣста“ отъ 17-9 дек. и нивитѣ: въ нѣстноститѣ „Дрѣнока“ — 4 д., „Боджукъ-Йолу“ — 5 декара и „Караманъ-Боллю“ — 90 д. Първоначалната цена за ливадата е 100 лева на декарь, а за нивитѣ 20 лв. на декарь годишно.

Поемнитѣ условия сж всѣки присъственъ день въ канцеларията на училището.

Отъ настоятелството,